

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
ANTHONY ELLUL**

Seduta ta' I-10 ta' Awwissu, 2009

Citazzjoni Numru. 31/2007

John Baptist Spiteri

Vs

Vincent Saliba u b'digriet tal-14 ta' Gunju 2007 giet awtoriazzata li tintervjeni fil-kawza *in statu et terminis* is-socjeta Untours Insurance Agency Ltd

Il-Qorti,

Incident tat-traffiku – Dubju dwar jekk kienx hemm impatt bejn iz-zewg vetturi – sewqan f'karreggjata rizervata għat-traffiku gej mid-direzzjoni opposta – Velocita' eccessiva - Htija kontributorja.

Rat ir-rikors guramentat prezentat fl-14 ta' Marzu 2007 li fih l-attur ippremetta li :-

Kopja Informali ta' Sentenza

Fil-25 ta' April 2005, waqt illi fi Triq I-Imgarr, Nadur Ghawdex, ghal habta tas-1.39am., l-attur kien qieghed isuq il-vettura tat-tip Mercedes Benz E220, numru ta' registrazzjoni LWY 212, huwa kien involut f'incident tat-traffiku mal-vettura tat-tip Dodge Truck numru ta' registrazzjoni EBA 217 misjuqa mill-konvenut.

Illi dan l-incident sehh minhabba traskuragni, negligenza, imperizja u nuqqas ta' osservanza tar-regolamenti tat-traffiku tal-konvenut.

F'dan l-incident il-vettura tal-attur sofiert hsara estensiva tant li giet certifikata li hi *beyond economical repair*.

L-attur sofra danni ulterjuri minhabba l-fatt li l-vettura għandha licenzja partikolari ta' l-Awtorita Dwar it-Transport (ADT), kif jista' jirrizulta waqt it-trattazjoni tal-kawza.

Il-konvenut minkejja li gie diversi drabi msejjah sabiex jagħmel tajjeb għad-danni, baqa' inadempjenti.

Għalhekk l-attur talab lil Qorti sabiex :-

1. Tiddikjara lill-konvenut responsabbi għall-incident li sehh fil-25 ta' April 2005, fi Triq I-Imgarr, Nadur Ghawdex, għal habta tas-1.39am, bejn il-vettura Mercedes Benz E220, numru ta' registrazzjoni LWY 212 misjuqa mill-attur u l-vettura tat-tip Dodge Truck numru ta' registrazzjoni EBA 217, misjuqa mill-konvenut.
2. Tillikwida jekk hemm bzonn permezz ta' perit, id-danni li sofra l-attur f'dan l-incident.
3. Tikkundana lill-konvenut ihallas id-danni li jigu likwidati.

Rat ir-risposta guramentata li Vincent Saliba ipprezenta fil-11 ta' Gunju 2007 (fol. 10) fejn iddikjara li:-

1. Illi l-ewwel talba għandha tigi michuda ghaliex għall-incident tat-traffiku ma kienx jahti l-konvenut.

Kopja Informali ta' Sentenza

2. Isegwi, riferibilment għat-tieni talba li m'hemmx danni x'jigu likwidati fil-konfront tal-attur.
3. Jizdied isegwi, riferibilment għat-tieni talba, li m'hemm ebda quantum ta' danni li l-konvenut għandu jigi kundannat ihallas.

Semghet il-provi.

Rat l-atti nkluz in-noti ta' sottomissjonijiet prezentati mill-partijiet.

Ikkunsidrat:-

1. Il-kawza tittratta incident li sehh fil-25 ta' April 2005 gewwa Triq l-Imgarr, Nadur, Ghawdex għal habta tas-1.39 a.m. Dakinhar l-attur, li hu xufier tat-taxi, kien qiegħed isuq il-vettura Mercedes Benz E220 numru LWY 212 u ighid li kien fi triqtu lejn ix-xatt tal-Mgarr sabiex iwassal klijent biex "...jilhaq il-vapur tas-sagħtejn ta' filghodu."¹. Mid-direzzjoni opposta kien gej vann Dodge misjuq mill-konvenut. M'hemmx dubju li dan il-vann kien qiegħed jinstaq fil-karreggata hazina (ara skizz a fol. 45), cjo' dik rizervata għat-traffiku niezel min-Nadur. Il-vettura qasmet it-triq u spiccat f'ghalqa wara li habtet f'hajt għoli zewg filati.

Skond il-verzjoni mogħtija mis-sewwieqa lil warden li nvestiga l-kaz (fol. 6):

L-attur qal: "Jiena kont nizel fit-triq in-Nadur fil-liwja fejn hemm bore hole sibt truck tiela facċata jidher li kien qiegħed kontra l-linja. Sibtu go wicci dawl ma tantx juri li kellu u spiccajt li bid-daqqa tafani go l-ghalqa.".

Vincent Saliba qal: "Jiena kont tiela lejn in-Nadur fil-liwja fejn hemm il bore hole sibt il-vettura No LWY 212 go wicci u hbatna.".

¹ Il-qorti għandha dubji kemm dam huwa minnu in kwantu rat skeda tal-Gozo Channel ta' dak iz-zmien u ma jirrizultax li fil-perjodu bejn is-27 ta' Settembru 2004 u 26 ta' Gunju 2005 kien hemm vapur li jitlaq mill-Mgarr fis-2.00 ta' filghodu. Madankollu la l-konvenut u lanqas il-kumpannija assiguratriceċi ma ddubitaw id-dikjarazzjoni tal-attur.

2. Fil-kors tas-smiegh tal-kawza l-kontestazzjoni kienet dwar jekk fir-realta' kienx hemm kuntatt bejn dawn iz-zewg vetturi. Il-kumpannija assiguratrici Untours Insurance Agency Ltd inkarigat lil Mario Buttigieg sabiex jinvestiga l-kaz. Fir-rapport li ghamel (fol. 55) wasal ghal konkluzjoni li:-

a. Fuq il-vann Dodge ma nstab ebda sinjal li kellha xi kuntatt mal-vettur a Mercedes Benz E220 numru ta' registratori LWY 212; "*Moreover the only mark found on Saliba's vehicle i.e. the truck was a white mark which does not indicate the colour of the spray of the Mercedes. It is more similar to limestone from which stone is made of.*" (fol. 72). Hekk ukoll fil-vettura Mercedes ma kien hemm l-ebda sinjal ta' impatt fil-gemb tal-vettura, fuq in-naha tal-passiggier. Skond Mario Buttigieg ma kien hemm l-ebda indizju li t-trukk kien involut f'dan l-incident.

Fir-rigward tal-kuntatt bejn iz-zewg vetturi, l-attur xehed li z-zewg vetturi "*kemm kemm missew lil xulxin.*" (fol 97). Min-naha tas-surveyor inkarigat mill-kumpannija intervenuta fil-kawza (Tarcisio Mercieca) xehed li kien spezzjona l-vann misjuq mill-konvenut; "*Il-Qorti qegħda timmarka bic-cirku l-parti tat-trukk EBA 217 fejn kien hemm il-hsara. Nikkonferma li meta jiena mort nagħmel dan is-survey kont dort mat-trukk biex nara hemmx xi daqqiet oħrajn fuq dan it-trukk u nikkonferma illi fejn fit-tieni ritratt Dok. TM 2 tidher il-hsara, kien l-uniku post fejn jiena sibt il-hsara.*" (fol. 30). Il-hsara qegħda fuq il-bumper in-naha tal-passiggier. Spjega wkoll li kemm l-attur u l-konvenut qalulu li "***....iz-zewg vetturi kien kemm kemm li messew lil xulxin.***" (fol. 30). Certament li jekk wieħed kellu jaccetta li kien hemm kuntratt bejn iz-zewg vetturi, il-hsara li fil-van mhi xejn ghajr tatina zghira fil-bumper li tikkonferma kemm l-impatt kien minimu.

b. Vincent Saliba ma qalx il-verita meta ddikjara li m'ghandu l-ebda relazzjoni mal-attur u kien evaziv fil-verzjoni li ta dwar kif seħhet il-kollizzjoni. Mario Buttigieg ma jagħti l-ebda tagħrif dwar minn fejn sar jaf b'din l-informazzjoni, u ma tressqet l-ebda prova f'dan is-sens. Qal li nghata din l-informazzjoni b'mod kufidenzjali. L-

attur cahad li bintu hi mizzewwga lit-tifel tal-Vincent Saliba². M'hemmx dubju li d-dikjarazzjoni ta' Mario Buttigieg m'hijiex prova.

L-attur isostni li l-konvenut ma ressaq l-ebda eccezzjoni fis-sens li fl-incident ma kienx sehh kuntatt bejn iz-zewg karrozzi, u jaghti x'jifhem li ghalhekk il-qorti għandha tiskarta din it-tezi. Il-qorti ma taqbilx, in kwantu:-

a. L-ewwel eccezzjoni tal-konvenut hi generika, fis-sens li l-konvenut ma jahtix ghall-incident. Inoltre wiehed mix-xhieda ndikati fir-risposta guramentata hu proprju Mario Buttigieg, li għamel dak li rrefera għalihi bhala "Accident Scene Forensic Analysis and Applicable Investigative Report." (fol. 55). Jidher għalhekk li l-hsieb kien li d-difiza tkun bazata fuq ir-rapport *ex parte* mhejji minn Mario Buttigieg. Wiehed irid japprezza li anke f'dak l-istadju d-difiza tal-konvenut kienet qegħda tirrifletti l-posizzjoni li hadet il-kumpannija assiguratrici, in kwantu hu evidenti li l-konvenut ma habbilx rasu tant li ma wera l-ebda interess f'dawn il-proceduri.

b. F'kull kaz il-kumpannija assiguratrici li nterveniet fil-kawza, sa mill-bidunett ipproponiet it-tezi li bejn il-vetturi ma kienx hemm kuntatt. Bhala intervenuta fil-kawza, il-kumpannija assiguratrici kellha kull dritt li tressaq 'il quddiem ir-ragunijiet tagħha għalfejn it-talbiet tal-attur għandhom jigu michuda. L-intervenut fil-kawza m'ghandu l-ebda obbligu li jsostni l-argument tal-attur jew tal-konvenut, u anzi għandu kull dritt li jressaq ir-ragunijiet tieghu.

3. Jibda biex jingħad li l-htija għal incident tat-traffiku ma jiddependix mill-fatt li jrid isehħi impatt bejn zewg vetturi (ara sentenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-kawza **Geoffrey Gauci Grech vs Emanuel Zahra** tat-18 ta' Novembru 1992). Hu minnu li jezisti dubju jekk verament sehhx kuntatt bejn iz-zewg vetturi. Madankollu, l-Artikolu 1031 tal-Kodici Civili jipprovdi li: "*Izda, kull wieħed iwiegeb ghall-hsara li tigħi bi htija tieghu.*". L-attur

² Ara nota ta' sottomissjonijiet prezentata fis-16 ta' April 2009.

xorta jista' jirnexxi f'kawza għad-danni jekk jagħti prova li l-konvenut kien negligenti u li din kienet il-kawza ghall-incident, irrispettivament jekk sehhx kuntatt bejn iz-zewg vetturi. F'dan il-kuntest tista' wkoll tkun rilevanti sentenza tal-Qorti tal-Appell ta' New York fl-ismijiet **Pamela Tutrani et vs County of Suffolk** deciza fit-12 ta' Gunju 2008 li wkoll kienet tittratta incident tat-traffiku fejn ma kienx hemm kuntatt bejn il-vetturi; "*On this record, the jury could have rationally found that the officer's conduct was a substantial cause of the collision between plaintiff and Maldonado even though there was no contact between plaintiff's vehicle and the Weidl vehicle* (see *Derdiarian v Felix Contr. Corp.*, 51 NY2d 308, 315 [1980]). Officer Weidl abruptly slowed his vehicle to a near stop in a travel lane of a busy highway where vehicles could reasonably expect that traffic would continue unimpeded. Thus, the jury could have rationally found, as it did here, that his conduct "set into motion an eminently foreseeable chain of events that resulted in [the] collision" between the vehicles driven by plaintiff and Maldonado ([Sheffer v Critoph, 13 AD3d 1185](#), 1187 [4th Dept 2004], quoting [Murtagh v Beachy, 6 AD3d 786](#), 788 [3d Dept 2004]). Indeed, in light of the fact that the accident occurred within seconds of Officer Weidl's abrupt deceleration, his "actions were not so 'remote in time' from plaintiff's injury as to{**}10 NY3d at 908} preclude recovery as a matter of law" (*McMorrow v Trimper*, 149 AD2d 971, 972 [3d Dept 1989], affd 74 NY2d 830 [1989]; cf. *Gralton v Oliver*, 277 App Div 449 [3d Dept 1950], affd 302 NY 864 [1951]). Under these circumstances, it is irrelevant that plaintiff was able to stop her vehicle without striking Officer Weidl's vehicle.".

4. Is-sewqan tal-konvenut bla dubju holoq periklu prevedibbli li karrozzi gejjin mid-direzzjoni opposta u hergin mil-liwja ser isibu l-vettura ma' wicchom, iktar u iktar mehud in konsiderazzjoni li minhabba l-liwja m'hemmx vizwali fit-tul. M'huwiex jigi kontestat li fil-hin tal-incident il-vann kien fil-posizzjoni li jidher fl-iskizz a fol. 7. Fil-fehma tal-qorti f'tali cirkostanzi l-presunzjoni għandha tkun li l-htija hi tal-konvenut, li min-naha tieghu ma ta' l-

ebda raguni ghafejn kien qighed isuq vettura fil-karregjata rizervata ghall-vetturi nezlin min-Nadur. M'hemmx dubju li dan hu sewqan bla prudenza li wassal biex hasad lill-attur meta sab il-vann ma' wiccu hekk kif kien għadu qiegħed jimmanuvra l-liwja.

Fis-6 ta' Awwissu 2009 għal habta tad-8.45 p.m.³ il-Magistrat sedenti mar fuq il-post fejn sehh l-incident. Fit-triq hemm arblu tad-dawl, kif jidher li kien hemm fiz-zmien li sehh l-incident (ara skizz a fol. 7). L-attur xehed li "...*triq mhix imdawwla kif suppost*" (fol. 15) u fir-rapport tal-warden li nvestiga l-kaz jingħad li "*poor lighting*" (fol. 49). Pero dawl hemm fuq in-naha l-ohra tat-triq minn fejn kienet niezla l-Mercedes. Fil-post il-magistrat sedenti kkonstata li l-vettura Mercedes kienet f'nizla wieqfa u l-attur kien qiegħed jimmanuvra liwja qawwija mumenti qabel sab il-vann quddiemu.

Irrispettivament jekk kienx hemm kuntatt bejn iz-zewg vetturi, il-qorti hi moralment konvinta li l-attur kien qiegħed isuq b'velocita iktar milli suppost. Filwaqt li l-posizzjoni fit-triq tal-vann kienet wahda mill-kawzi tal-incident in kwantu wasslet lill-attur sabiex jitlef il-kontroll tal-vettura tieghu biex jevita l-vann, is-sewqan tal-attur kien kawza wkoll. Il-qorti ma temminx li l-konvenut kien qiegħed isuq b'velocita ta' mhux iktar minn 35 mil fis-siegha (fol. 97). Fl-ewwel lok għal din it-tip ta' liwja, velocita' ta' 35 mil fis-siegha hi diga' għolja. Sahansitra, jista' jkollok sitwazzjoni fejn ghalkemm sewwieq ikun konformi għar-regoli tas-sewqan għal dak li jikkonċerna velocita, pero certu velocita tista' tinnewtralizza dik il-margni ta' sigurta li tant hi importanti u necessarja f'kaz li tinqala' emergenza. Fi kwalunkwe kaz jekk verament l-attur kien qiegħed isuq b'dik il-velocita, fuq bazi ta' probabilita' il-vettura tal-attur ma kenitx ser tispicca n-naha l-ohra tat-triq, taqleb cint tal-gebel u tispicca f'ghalqa. Dan iktar u iktar meta tqies li:-

- i) l-attur jahdem bhala xufier tat-taxi u għalhekk zgur li ma jistax jingħad li m'ghandux esperjenza fis-sewqan;

³ Kien diga' dalam.

- ii) I-attur stess qal li z-zewg vetturi kemm kemm missew ma' xulxin;
- iii) I-art kienet xotta. Ghalkemm I-attur ilmenta li t-triq ma kenitx imdawwla sew, dan kien jinkombi iktar attenzjoni fis-sewqan.

Li kieku I-Mercedes kienet ghaddejja bil-velocita li semma I-attur, il-probabilita' hi li I-impatt mal-hajt kien jigi evitat jew ghallinjas ma jsehhx b'tant vjolenza ghaliex ix-xufier kien ikun jiusta' jirreagixxi hekk kif ra I-vann. L-impatt mal-hajt tant kien b'sahhtu li kif jidher fir-ritratti li ttiehdu minn Mario Buttigieg (fol. 79), parti minnu ggarraf ghal kollox. Il-Mercedes kienet f'nizla wieqfa u I-attur kien qiegħed jimmanuvra liwja qawwija. Sewqan prudenti jitlob li f'dik il-parti tat-triq sieq il-leminija tkun mal-pedala tal-brejk. Rilevanti wkoll li fil-post ma nstabux marki ta' brejk. Il-qorti hi tal-fehma li kontroll shih tal-vettura min-naha tal-attur ma kienx iwassal sabiex iseħħi impatt daqstant vjolenti mac-cint, u I-vettura Mercedes lanqas kienet tispicca daqstant il gewwa fl-ghalqa (ara skizz a fol. 45). Il-qorti lanqas tista' taccetta I-verzjoni mogħtija mill-attur a *tempo vergine lill-warden li “....bid-daqqa **tafani** go I-ghalqa.”* (fol. 7⁴). Kliem li jatik x'tifhem li I-habta ma kenitx ta' zewg vetturi li *“...kemm kemm missew lil xulxin.”* (kliem I-attur waqt kontro-ezami - fol 97). Sahansitra fl-affidavit I-attur qal li *“it-trakk jidher li kif rani ghafas il-brake u waqaf ezatt fuq il-lane tieghi minn fejn kien gej.”* (fol. 15). Verzjoni li hi differenti minn dik li nghatat lil warden.

Kif jiprovo di I-Artikolu 1051 tal-Kodici Civili:-

*“Jekk il-parti li tbat i-hsara tkun b'nuqqas ta' prudenza, ta' diligenza jew ta' hsieb **ikkontribwiet jew tat okkazjoni ghall-hsara**, il-qorti, fil-likwidazzjoni ta' I-ammont tad-danni li għandhom jithallsu lil dik il-parti, tiddecidi, **fid-diskrezzjoni tagħha**, f' liema proporjon din tkun **ikkontribwiet jew tat okkazjoni ghall-hsara li batiet**, u I-ammont tad-danni li għandu jithallas lilha mill-persuni I-ohra li jkunu dolozament jew bla ma riedu kkontribwew għal dik il-hsara, jigi mnaqqas f'dik il-proporzjoni.”*

⁴ Verzjoni li nkitbet bi qbil mal-attur tant li ffirma hdejha (ara fol. 47).

Fil-kawza Froom vs Butcher, Lord Denning spjega:-

"Negligence depends on a breach of duty, whereas contributory negligence does not. Negligence is a man's carelessness in breach of duty of others. Contributory negligence is a man's carelessness in looking after his own safety. He is guilty of contributory negligence if he ought reasonably to have foreseen that, if he did not act as a reasonable prudent man, he might hurt himself.⁵.

Mill-Artikolu 1051 tal-Kodici Civili wiehed jista' jasal biex ighid li ghal fini ta' kontributorjeta hu rilevanti wkoll x'kienet il-kawza tad-danni. Taht il-ligi Ingliza bid-dhul fis-sehh ta' The Law Reform (Contributory Negligence) Act 1945, *"....what is essential is that the claimant's conduct contributes to his damage. Thus there may be a reduction where a motor cyclist fails to wear a crash helmet, where a passenger in a car does not wear his seat belt, or where a man rides in a dangerous position on the outside of a dust cart, or rides with a driver who he knows to have taken substantial quantities of alcohol."*⁶. Bla dubju s-sewqan tal-attur ikkontribwixxa ghall-hsara tal-incident. F'dan il-kuntest hi nteressanti wkoll il-kawza **Richard Fenech vs Rook Construction Limited** deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili⁷ fit-3 ta' Ottubru 2003, fejn vettura habtet go cint biswit sit ta' kostruzzjoni u waqghet gholi ta' zewg sulari. Il-qorti kkonkludiet li r-reponsabbilita' kellha tinqasam bejn ix-xufier tal-vettura (htija kontributorja) minhabba sewqan b'velocita eccessiva li wassal sabiex l-attur ma jkollux kontroll shih tal-vettura li kien qieghed isuq, u l-konvenuti *in solidum* fosthom id-Direttur Generali tax-Xogholijiet) ghaliex naqas milli jissorvelja l-fatt li ma kienx hemm ripar adegwat ghall-utenti tat-toroq⁸. Il-qorti ghamlet riferenza ghas-sentenza

⁵ *The Modern Law of Negligence*, R.A. Buckley (Tieni Edizzjoni, Butterworths, 1993) pagna 66.

⁶ Winfield & Jolowicz on Tort, W.V.H. Rogers (17 Edizzjoni, Sweet & Maxwell, 2006) pagna 324.

⁷ Imhallef P. Sciberras.

⁸ Ara wkoll sentenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-kawza **Paul Mamo nomine vs John Muscat** Doublesin deciza fid-9 ta' April 1963 (Volum XLVII.ii.732) fejn il-qorti

Joseph Galdes –vs- Victor Micallef, Qorti tal-Appell, 20 ta' Jannar 1964 (Vol. XLVIII.i.59) fejn inghad: “*vouldiri, huwa mholli dejjem fid-diskrezzjoni tal-Qorti, meta hemm htija kontributorja da parte tad-danneggjat, li tistabilixxi l-proporzjon li fiha hu kkontribwixxa ghal jew ikkaguna l-hsara li garrab* sew jekk *id-danneggjanti* jkunu kkagunaw *id-danni b'semplici kolpa* jew *anki b'dolo, minghajr ebda regola prestabilita mil-ligi stess* *li tistabbilixxi l-proporzjon ghal nofs* jew *frazzjoni ohra. Kollox f'kull kaz jiddependi mic-cirkostanzi partikolari tieghu.* *B'dana kollu, s'intendi, tibqa' valida bhala massima prattika ta' bon sens dik li din il-qorti applikat diversi drabi f'kawzi ta' dannu, fis-sens illi 'it is a sound rule that when the case is such that the blame cannot with any certainty be apportioned, the liability should be apportioned equally'.*”.

Il-qorti hi moralment konvinta li l-attur ikkontribwixxa ghall-incident u l-hsara li sofra. Is-sewqan tal-attur kien tali li meta rinfaccjat b'emergenza ma kienx kapaci jiehu azzjoni evaziva ghaliex ma kellux kontroll shih tal-vettura tieghu. Il-qorti tikkonkludi li z-zewg partijiet għandhom htija fi proporzjon ta' 50% kull wiehed.

5. Għal dawk li huma danni, jirrizulta li dik is-sena stess l-attur kien xtara vettura ohra Mercedes tat-tip E220 CDI⁹. Il-vettura tal-attur kien għad għandha biss 4,080 mil (fol. 32) u s-sena ta' manifattura kienet 2004. Għalhekk kienet għadha relativament gdida. Bhala danni l-konvenut qiegħed jitlob ukoll:-

Spejjeż crane..... (fol. 19)	ta' Lm59
RMF trukk..... (fol. 20)	tow Lm45

kkunsidrat ukoll l-entita' tal-hsara minhabba velocità eccessiva tal-attur, u qieset li din tagħti lok ghall-htija kontributorja. F'dik il-kawza l-kuntatt bejn iz-zewg vetturi kien minimu, izda l-vettura tal-attur inqalbet kagħu ta' velocità eccessiva.

⁹ Ara ittra datata 27 ta' Mejju 2005 a fol. 126 mibghuta lill-Awtorita ta' Trasport mill-avukat ta' fiducja tal-attur u dokument a fol. 127 minn fejn jirrizulta li d-data ta' registrazzjoni tat-tieni vettura hi 2 ta' Gunju 2005.

Telf ta' qliegh peress li ma kellux vettura.....Lm194 (ara affidavit tal-attur)
Vjagg fuq Gozo Channel.....Lm18 (fol. 21)
Kera ta' garaxx fejn qegħda tinxamm l-ewwel vettura.....Lm300 fis-sena (fol. 95). Il-qorti fehmet li sal-lum il-vettura għadha ssiggillata f'dan il-garaxx skond l-istruzzjonijiet mogħti Mil-Awtorita dwar it-Trasport. Il-qorti ser tagħmel il-kalkoli fuq erbgha (4) snin.

Fiz-zmien li sehh l-incident vettura bhal tal-attur kienet tiswa Lm30,400 [€70,812] (fol. 107)¹⁰. Pero' dan hu l-prezz "...**ghal private sale. Jekk tkun ser tixtri l-vettura biex tintuza bhala taxi, il-prezz ikun inqas. Nikkonferma illi fir-rigward tat-taxis trid thallas twenty percent (20%) registration tax**, mentri fil-kaz tal-karrozzi privati trid thallas seventy five percent (75%) registration tax fiz-zmien li dwaru jittratta d-dokument SC1.". Jidher għalhekk li l-prezz ta' xiri tat-taxi kien ta' €48,555¹¹, ghalkemm l-attur seta' facilment iressaq prova ahjar u cjoء l-kuntratt ta' xiri kemm tal-ewwel u t-tieni vettura. Mix-xhieda li nghatnat mir-rappresentant tal-Auto Sales Limited, ma jirrizultax li kien hemm awment fil-prezz meta l-attur xtara vettura identika għal dik involuta fl-incident tal-25 ta' April 2005. Għal dak li hu valur tal-vettura qabel l-incident, is-surveyor Philip Attard¹² semma c-cifra ta' cirka **€41,928**¹³ u li spejjeż għat-tiswija kien ta' cirka €20,964 (fol. 34-35), cifri li ma gewx kontestati mill-attur. F'kull kaz il-qorti tqies li hu valur gust meqjus ukoll id-deprezzament fil-valur tal-vettura. Qal ukoll li l-vettura kienet *beyond economical repair*. Għal dak li hu valur tal-fdal tal-vettura (wreck value) ma tressqu l-ebda provi. F'ittra datata 25 ta' Mejju 2005 (fol. 125) l-Awtorita tat-Trasport kien informa lill-attur li l-vettura LWY 212 kellha tkun "*privately bonded*" sakemm tinqata' l-kwistjoni mal-kumpannija assiguratrici; "*when litigation is settled, damaged motor vehicle can be sold, garaged/transferred to private use after the*

¹⁰ Ara wkoll xhieda ta' Stephen Camilleri.

¹¹ Ekwivalenti għal Lm20,845. Prezz ta' xiri tal-vettura mingħajr taxxa (mhux għall-użu bhala taxi) kien, skond il-kalkoli li għamlet il-qorti, ta' Lm17,371.

¹² Inkārigat minn Untours Insurance Agents Ltd.

¹³ Spezzjona l-vettura fit-2 ta' Mejju 2005 (ara rapport a fol. 41).

*appropriate registration tax is paid. Alternatively it can be also sold to replace another taxi and no registration tax is paid.”. Fuq bazi ta’ probabilita’ l-qorti temmen li l-iktar li jista’ jsir hu li l-vettura tinbiegh ghal scrap. Fic-cirkostanzi l-qorti ser tillikwida *arbitrio boni viri s-somma ta’ erbat elef ewro (€4,000).**

Ghal dawn il-motivi l-qorti qegħda taqta’ u tiddecidi l-kawza billi tiddikjara li:

1. **Għall incident li sehh fil-25 ta’ April 2005 fi Triq l-Imgarr, Nadur, Ghawdex il-konvenut għandu hamsin fil-mija (50%) tal-htija, filwaqt li l-attur hu responsabbli fl-istess proporzjon għar-ragunijiet imsemmija hawn fuq.**
2. **Tillikwida d-danni li huma dovuti mill-konvenut lill-attur, fl-ammont ta’ tmintax-il elf sebħha mijha u disgha u għoxrin ewro (€18,729).**
3. **Tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attur iss-somma ta’ tmintax-il elf sebħha mijha u disgha u għoxrin ewro (€18,729).**

Spejjeż jinqasmu nofs bin-nofs bejn l-attur u l-konvenut. Il-kumpannija assiguratrici trid tagħmel tajjeb ghall-ispejjez tagħha. L-imghax jiddekorri mil-lum.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----